

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

Projektą rėmė:
ES programa *Kūrybiška Europa*,
Lietuvos kultūros taryba

Leidėjas (vykdytojas): *V/O Poetinis Druskininkų ruduo*
www.pdr.lt

Iš švedų kalbos vertė *Zita Mažeikaitė*
Redagavo *Palmira Mikėnaitė*

Apipavidalino *Tomas S. Butkus*
vario burnos | idėjų dirbtuvės
www.varioburnos.com

Tiražas: 1000 egz.
Išleista 2015 m. spalio 1 d.

© *Ida Linde, Maskinflickans testamente* (2006)
© Translated by *Irene Ömark Hall*

ISBN 978-609-95766-0-2

IDA LINDE

SVERIGE

⋮

Det är jag som är Maskinflickan.
Alla ska dö men jag ska dö först.

Min bror Sören går på stadens alla fotbollsmatcher
och samlar pantburkar.
Han åkte till Stockholm en gång
även om ingen i efterhand kad förstå hur det gick till.
"Det var en bra match den där gången i Stockholm"
brukar Sören säga.

⋮

Sörens röst är svår att höra
som att det alltid faller snö mellan honom
och hans omgivning.

När tränare Stig går längs sidlinjen
ropar Sören efter honom
"Stig! Stigge! Stickan!"

Sören säger till kvinnan bredvid att
"Stig, det är en bra kille han"
och fortsätter att leta.

En dag ska Sören panta alla burkar och bli rik.
Då ska han köpa en present till Stig
eftersom Stig gör ett sådant bra jobb.

⋮

Det är jag som är Maskinflickan.
Alla ska dö men jag ska dö först.

Jag kan baka bröd. Jag läser fort. Jag har en tatuering.
Jag har två frågor:

1. Vad kommer ni att göra men min smutsvätt?
Kommer någon plocka upp mina trosor,
trycka dem mot näsan och säga
"Gud vad jag saknar Maskinflickan"
2. Vad kommer ni att göra med mina färskvaror?
Kan man dricka en död kvinnas mjölk?

⋮

Det var far som ordnade arbete åt Sören.
Sören skulle ignorera den skylt han alltid noga
respekterat:

“Gräsmattan får ej beträdas
beivras med utestänging från allsvenska matcher“

Sören skulle lägga ut de vita vackra linjerna,
begränsa spelarna och han tittade rakt på mig och sa
att det är som snö
och att det fyller samma funktion.

⋮

Det var första gången han gick över en fotbollsplan.

Huvudet sökte sig bort från gräset
mot det välbekanta järnet.

Tinningen mötte maskinen.
Far sa att blodet snabbt flöt ut över sidlinjen.
Inga fotbollsplaner har rosa streck.

⋮

När kistan blir buren längs åkrarna
ligger jorden med ansiktet vänt uppåt.

På begravningen sa far
“Den Gud älskar dör ung“

⋮

Jag tog burkarna. I sju dagar stod jag på Konsum
och pantade.

För pengarna köpte jag en present
som tränare Stig inte ville ha.

Stig ville knulla Maskinflickan
“För att hur döden ser ut“
och jag tänkte att döden ser ut som min bror Sören.

I utbyte mot samlag spelar alla spelare i sorgeband
för min bror
Hemmalaget vinner med fyra mål mot ett
i säsongens sista match.

⋮

Jag är tvungen att berätta för far om tatueringen
eftersom han ska identifiera mig på bårhuset.

“Nej, det där är inte min dotter
ty hon har inga tatueringar“

och jag ska ligga ensam under stenen.

Tatueringen föreställer två träd
och en människa som vänder träden ryggen.

⋮

Min far är fotbollsdomaren
som alltid springer runt
med det röda kortet i handen.

En ständig påminnelse till spelarna
att de bara spelar på nåder.

När jag ska sova ramsar jag ord i huvudet,
detta har jag och min far gemensamt.
Men när jag ber honom tala om träden
är han tyst,
och jag talar om björken utanför mitt fönster,
att den är högre än själva huset
och att när jag sitter vid köksbordet virar
testamentet sig runt stammen.

⋮

Min far talar ofta om Gary Lineker.
En hel karriär utan att någonsin få sitt namn noterat
på varken rött eller gult kort.
Jag frågar vad Gary Lineker var så rädd för
men far vill inte svara.

Den enda sonen är död och ansiktet blir ett annat,
det som väntat bakom träder fram.
Jag ser en ny åder på min fars kropp, från halsen
och vidare ut
som ett floddelta över bröstet.
Blodet försöker finna en väg förbi sorgen.

⋮

Han dör en söndag.
Ett träd faller, till synes utan anledning,
över honom.
Stadens fotbollsdomare är död
och ingen spelare vill kommentera
dödsfallet i tidningen.

Alla vet att det är Gud som gjort det.
Min far har bara levt på nåder.

⋮

Åren lägger sig som extra ringar runt iris
och sorgerna ändrar skärpan i pupillen.

På kyrkogården står stenarna resta i givakt
för dem som levde med ansiktet uppåt.

⋮

Det röda längst in
spicker ibland ut över ögat.
Allt eftersom lägger träden nya ringar
runt stammarna, jorden eroderar
och ännu en bonde säljer sin mark.

“Tiden går fort när folk dör“
säger hemsamariten innan hon går ut i köket.

Det är jag som är Mackinflickan.

⋮

Hemsamariten kommer en gång i veckan.
Vi vet båda att det är hon
som kommer att hitta mig
och att det är hennes arbete.

Jag skulle kunna ha tagit arbete i skogen.

Jag som överlevde alla
kommer ihåg att jag föddes som motocykel,
att jag var odödlig
men att min olja byttes ut mot blod.

⋮

Hör ni hur barnen försöker lära sig maskinsånger
på skolgården?

Häe ligger alla papper i ordning.
Kylvarornas bäst-före-datum sträcker sig
genom en vecka i tiden.
Kläderna ska till frälsningsarmén.
Mina smutsiga trosor har jag knölat ihop,
jag lägger dom här vid fotändan. Släng dom.

Jag kommer att ställa mig upp igen
när kugghjulen satts på plats.

⋮

Jag är Maskinen.
Och Gud med sina stora lysande och oljiga fingrar
plockar isär mig. Bit för bit.
Tvättar varje skruv och mutter.
Lägger de alla på ett vitt lakan.

IDA LINDE

SWEDEN

Ida Linde was born in 1980, grew up in Umeå but now lives in Stockholm where she is a teacher of Creative Writing at Biskop-Arnös Writers School. She debuted in 2006 with the poetry collection/poetic prose novel *Maskinflickanstestamente* (The Machine girl's will) that revolves around football and personal loss. Linde has written a variety of critically acclaimed novels, among them *Enkärleksförklaring* (A declaration of love) and *Norrutåker man förattdö* (You go north in order to die). Her second collection of poems *Räkneboken* (Counting book), is as much a collection of aphorisms that it is a veritable textbook. She also writes and directs for theater.

⋮

It is me. I am the Machine Girl
We are all going to die
but I will be the first to go.

Sören my brother goes to all the city's football matches
and collects empty cans.
He went to Stockholm once
even if no one afterwards can understand how he did it.

"It was a good match that time in Stockholm"
Sören would say.

⋮

Sören's voice is difficult to hear
like it is always snowing between him
and his surroundings.

When Coach Stig walks down the sideline
Sören cries out after him:
"Stig! Stigge! Stickan!"

Sören tells the woman next to him that
"Stig, he is a good guy"
and carries on with searching.

One of these days Sören will get deposit on all the cans
and get rich.
Then he will buy a present for Stig

⋮

It is me. I am the Machine Girl.
We are all going to die
but I will be the first to go.

I can bake bread. I read fast. I have a tattoo.
I have two questions:

1. What will you do with my dirty laundry?
Will someone pick up my panties
press them to their nose and say
"God how I miss the Machine Girl?"

2. What will you do with my perishables?
Can one drink a dead woman's milk?

⋮

It was father who got Sören his job.
Sören would ignore the sign he had always
so carefully obeyed:

“Keep off the grass. Trespassers will be prohibited
from attending National Matches”

Sören would trace the beautiful white lines
confining the players and he looked me straight in the eyes and said
it is just like snow
and they have the same purpose

⋮

It was the first time he walked across a football field.

His head sought out the well known metal
away from the grass.

The temple met the machine.
Father said his blood quickly poored over the sideline.
No football fields have pink lines.

⋮

When the coffin is carried alongside the fields
the earth is lying face up.

At the funeral Father said
“Those who God love die young”

⋮

I took the cans. For seven days I returned
the cans for their deposit.
For the money I bought a present
that Coach Stig did not want.

Stig wanted to screw the Machine Girl
“To see what Death looks like”
and I thought death looked just like my brother Sören.

In exchange for intercourse all the players wear mourning bands
for my brother.
The home team wins with four goals to one
in the last match of the season.

⋮

I have to tell Father about my tattoo
because he will be the one identifying me at the morgue.

”No that is not my daughter
because she has no tattoos”

and I will lie alone under the headstone.

The tattoo is of two trees
and a person whose back is turned towards them.

⋮

My father is the football ref
who is always running around
with the red card in his hand.

A constant reminder to the players
that they are only playing by his grace.

When I am going to sleep I jungle words in my head
I have this in common with my Father.

But when I ask him to tell about the trees
he is silent
and I talk about the birch outside my window
that is taller than the house itself
and when I sit at the kitchen table the testament
snakes its way around the trunk.

⋮

My father often talks about Gary Lineker.
A whole career without ever having had his name
on a red or yellow card
I ask what Gary Lineker was so afraid of
but Father won't answer.

His only son dead, his face become another
what has been waiting behind comes forward.
I saw a new vein on my fathers' body
from the neck down
like a river delta across his chest.
The blood trying to find a way past the sorrow.

⋮

He dies on a Sunday.
A tree falls over him for no apparent reason.
The football ref is dead
and no player wants to comment on his death in the paper.

Everyone knows that God did it.
My Father only lived by his grace.

⋮

The years settle themselves like extra rings around the iris
and the sorrows alter the acuity of the pupil.

At the cemetery the headstones stand to attention
for those who lived facing the sky.

⋮

The red epicenter
sometimes burst across the eye.
Eventually the trees grow new rings around their trunks
the earth erodes
and yet another farmer sells his lands.

"Times move quickly when people die"
says the help Samaritan before she goes into the kitchen.

I am the Machine Girl.

⋮

She comes once a week.
We both know that she will be the one who finds me
and that is her job.

I could have gotten a job in the forest.

I who survived everyone
remember that I was born a motor cycle
that I was immortal
but that my oil was replaced with blood.

⋮

Do you hear the children trying to learn machine songs in the school yard?

Here all the papers are in order.
The best-by date of the perishables extends
a week ahead.

The clothes will go to the Salvation Army.
I have blended my dirty panties
I put them here by the foot of my bed. Throw them away.

I will rise again
when the cog wheels are put in place.

⋮

I am the Machine.
And God with his big fingers glowing with oil
picks me apart. Bit by bit.
Cleans every nut and bolt.
Places them all on a white sheet.

IDA LINDE

ŠVEDIJA

Ida Linde gimė 1980 m. Umeo, Švedijoje. Poetė, prozininkė, vertėja, dramaturgė. Gyvena Stokholme. 2006 m. debiutavo poezijos knygele *Mechaninės mergaitės testamentas*. Penkių poezijos ir prozos knygų autorė. Dirba rašytojų rengimo mokykloje.

∴

Aš esu Mechaninė mergaitė, Mašina.
Visi mirsime, bet aš – pirmiausia.

Mano brolis Siorenas eina į visas miesto futbolo rungtynes,
jis renka tuščias alaus skardines.
Kartą nuvažiavo net į Stokholmą,
vėliau nieks nesuprato, kaip tai nutiko.
„Geros buvo rungtynės Stokholme“,
sakydavo Siorenas.

∴

Sioreno balsą nelengva išgirsti,
tarsi koks sniegas kristų
tarp jo ir aplinkinių.

Kai treneris Stigas pasirodo prie šoninės linijos,
Siorenas šaukia jį:
„Stigai! Stige! Stikanai!“

Šalia stovinčiai moteriai jis sako:
„Stigas – geras vaikinys“ –
ir toliau ieško skardinių.

Vieną dieną Siorenas priduos skardines ir bus turtingas.
Stigui jis nupirks dovaną,
nes Stigas daro gerą darbą.

∴

Aš esu Mechaninė mergaitė, Mašina.
Visi mirsime, bet aš – pirmiausia.

Aš moku kepti duoną. Moku greitai skaityti. Turiu tatuiruotę.
Aš noriu užduoti du klausimus:

1. Ką jūs darysit su nešvariais mano apatiniais?
Kas nors paims mano kelnaites,
pakels prie nosies ir pasakys:
„Dieve, kaip man gaila tos Mechaninės mergaitės.“

2. Ką jūs darysit su likusiu mano maistu?
Ar galima gerti mirusios moters pieną?

∴

Mano tėvas padėjo gauti Siorenei darbą.
Siorenas galės nepaisyti perspėjimo ženklo,
kuriam šiaip visada pakludavo:

„Pašaliniams draudžiama vaikščiot veja.
Nacionalinių pirmenybių rengėjai“

Siorenas dailiai nubrėš baltas linijas,
atribos žaidėjus, jis įdėmiai pažvelgė į mane
ir pasakė: jos kaip sniegas,
jų panaši paskirtis.

∴

Tąsyk jis pirmą kartą ėjo per futbolo aikštę.
Bet ne į žolę atsitrenkė jo galva,
o į geležį.

Smilkiniu jis atsimušė į mašiną.
Tėvas sakė, kad jo kraujas nutekėjo per šoninę liniją.
Nėra futbolo aikštės su raudonai perbraukta linija.

∴

Kai pro laukus vežė jo karstą,
žemė gulėjo veidu į dangų.

Per laidotuves tėvas pasakė:
„Ką Dievas myli, tas jaunas miršta.“

∴

Aš pasirūpinau jo skardinėm. Septynias dienas nešiau
į kooperatyvo parduotuvę, kol sugrąžino užstatą.
Už gautus pinigus nupirkau dovaną,
bet treneris Stigas jos nepriėmė.

Jis panoro išdulkinti Mechaninę mergaitę, Mašiną.
„Pamatysiu, kaip atrodo mirtis.“
O man mirtis – kaip mano brolis Siorenas.

Už sueitį visi žaidėjai ryšėjo gedulo juosteles
mano broliui atminti.
Paskutinėse sezono rungtynėse
vietos komanda laimėjo keturi vienas.

∴

Tėvui pasakiau apie savo tatuiruotę,
jam teks atpažinti mane lavoninėj.

„Ne, čia ne mano duktė,
ji neturėjo nė vienos tatuiruotės.“

Aš gulėsiu viena, prislėgta antkapio akmeniu.

Mano tatuiruotėje – du medžiai
ir žmogus, atsukęs jiems nugarą.

⋮

Mano tėvas – futbolo teisėjas,
jis zuja ir zuja
rankoj laikydamas raudoną kortelę.

Žaidėjams jis tarsi primena –
jie žaidžia tik jo malonės dėka.

Prieš miegą mintyse rikiuoju žodžius,
kaip ir mano tėvas, tai mūsų bendras bruožas.
Bet kai jo prašau papasakoti apie medžius,
jis tyli,
tada aš jam kalbu apie beržą mano palangėj,
jis aukštesnis už namą,
kai sėdžiu virtuvėj prie stalo,
mano testamentas apsiveja jo kamieną.

⋮

Tėvas dažnai pasakoja apie Garį Linekerį.
Per visą sportinę karjerą jo pavardės nerasi

nei raudonaj, nei geltonaj kortelėj.
Klausiu, ko Garis Linekeris bijojo,
bet tėvas neatsako.

Tėvo veidas pasikeitė po vienintelio sūnaus mirties,
išryškėjo tai, ko anksčiau nesimatė.
Jo kūne pastebėjau kraujagyslę,
nuo kaklo ji driekėsi per krūtinę tarsi upės delta.
Kraujas mėgino apeiti sielvartą.

⋮

Tėvas mirė sekmadienį.
Jį užmušė medis, nuvirtęs, regis,
be jokios priežasties.
Miestas neteko futbolo teisėjo,
laikraščiui nė vienas žaidėjas
nekomentavo jo mirties.

Visi žinojo – tai Dievo darbas.
Mano tėvas gyveno tik jo malonės dėka.

⋮

Metai savo žiedu apjuosė rainele,
sielvartas sumažino vyzdžio skvarbumą.

Kapinėse tiesūs antkapių akmenys tik tų,
kurie gyveno veidu į dangų.

⋮

Kartais raudona dėmė
užlieja akį.
Medžiui pamažu užauga nauja rievė,
ji apjuosia kamieną, žemė nusialina,
dar vienam ūkininkui teks parduot savo sklypą.

„Laikas bėga greičiau, kai žmonės miršta“,
sako socialinė samarietė žengdama į virtuvę.

Aš esu Mechaninė mergaitė, Mašina.

⋮

Socialinė samarietė ateina kartą per savaitę.
Abi žinom, tai ji

ras mane,
toks jos darbas.

Man derėjo ieškoti darbo miške.

Aš juos pergyvenau,
prisimenu – gimiau tarsi koks motociklas,
buvau nemirtinga,
bet mano tepalas buvo pakeistas krauju.

⋮

Ar girdit – vaikai mokyklos kieme
mokosi mechaninių dainų?
Štai čia – visi mano popieriai.
Šaldytuve po svaitės baigsis
maisto produktų galiojimas.
Drabužius atiduosit Gelbėjimo armijai.
Lovos kojūgaly paliksiu gniužulą
nešvarių apatinių. Išmeskit.

Aš prisikelsiu,
kai dantratis atsidurs savo vietoj.

...

Aš – Mašina.

Dievas mane išardys. Išnarstys
nuo tepalo blizgančiais storais savo pirštais.

Nuvalys kiekvieną varžtą ir veržlę.

Išdėlios ant baltos paklodės.